

Література.

1. Червінська Л. П. Економіка праці. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 216 с.
2. Завіновська Г. Т. 3-13 Економіка праці: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 300 с.
3. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
4. Правознавство: Підручник / В. Ф. Опришко, Ф. П. Шульженко, С. І. Шимон та ін.; За заг. ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. – К.: КНЕУ, 2003. – 767 с.
5. Трудове право України [Текст] : підручник / Н. Б. Болотіна [и др.] ; ред. Н. Б. Болотіна, Г. І. Чанишева. - 2. вид., стереотип. - К. : Київська обласна організація товариства "Знання", 2001. - 564 с.
6. Кодекс законів про працю в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua

АНАЛІЗ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Дядик А.Г., студент

Науковий керівник: Догадайко Я.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Метод традиційно розуміють як прийом, спосіб і спосіб дії, як спосіб теоретичного дослідження або практичного виконання чого-небудь. Метод управління тлумачать і широко, як інструмент здійснення впливу на об'єкт управління, і вузько, як спосіб виконання окремих робіт або реалізації окремих процедур. Під методом управління витратами розуміється засіб здійснення безперервного управління витратами, що забезпечує здійснення всіх основних функцій управління: планування, організації, мотивації та контролю стосовно витрат підприємства.

Існує велика кількість методів управління витратами [1-5], кожний з яких має певні переваги та деякі недоліки (таблиця 1).

Таблиця 1 – Аналіз методів управління витратами

Назва методу	Сутність методу	Переваги	Недоліки
Позамовний	облік прямих витрат в розріз статей калькуляції за окремим і виробничими замовленнями	- простота технології калькулювання собівартості; - можливість розподілення непрямих витрат з більшою точністю; - можливість виявлення більш рентабельного замовлення	- визначення собівартості замовлення тільки після його завершення; - збільшення облікової роботи

Назва методу	Сутність методу	Переваги	Недоліки
Нормативний	базується на складанні нормативної калькуляції за діючими нормативами ресурсів	- впровадження прогресивних норм і нормативів; - підвищення ефективності контролю над витратами	- швидке старіння системи норм і нормативів
Стандарт-кост	даний метод передбачає облік за плановою собівартістю, він спирається на планові величини, визначені на основі поставленої мети, а не на минулому досвіді	- більш глибока обгрунтованість планових величин; - підвищення ефективності контролю над витратами; - можливість аналізу причин відхилень	- відносна складність визначення планових показників
Директ - костинг	даний метод передбачає облік на основі розподілення витрат на змінні та постійні, при цьому на продукцію відносяться лише змінні витрати, постійні витрати в калькуляції не враховуються	- відносна простота використання; - висока надійність результатів за рахунок виключення похибки віднесення непрямих на окремі види продукції в процесі їх розподілення; - можливість управління маржинальним доходом	- відсутність розрахунку повної собівартості продукції відповідно до законодавства
Процесний	сутність цього методу полягає у визначенні собівартості певного процесу на виготовлення продукції	- простота управлінського обліку виробничих витрат за процесами	- необхідність організації, планування та управлінського обліку залишків незавершеного виробництва
Попередільний	прямі витрати відображаються в аналітичному обліку за переділами, тобто визначається собівартість переділу	- простота технології калькулювання витрат	- проблема поділу витрат між готовою продукцією та залишками незавершеного виробництва
Контролінг	заснований на принципах директ-костинга, але може також містити в собі елементи методу «стандарт-кост»	- можливість контролю над витратами; - простий у використанні	- відсутність інформації про ціноутворення на довгостроковий період

З одного боку, кожен із названих методів не є винятковим, тобто не перешкоджає використанню інших методів. Але сукупне їх застосування не завжди можливе, оскільки деякі методи суперечать один одному щодо окреслення цілей, вихідних припущень і значення системи управління витратами в управлінні підприємством загалом [5]. В свою чергу від правильності прийнятого рішення залежить можливість досягнення ефективності в управлінні витратами.

Аналіз показав, що використання одного методу не унеможливає доцільність застосування іншого, найчастіше необхідно використовувати

комплекс методів управління витратами, застосування якого забезпечить ефективне здійснення процесу безперервного управління витратами підприємства. Особливості проведення якого формуються під впливом багатьох чинників, таких як галузеві особливості підприємства, стадія його життєвого циклу та фактичний стан управління витратами в підприємстві.

Таким чином, існує потреба у використанні обґрунтованого методичного підходу щодо вибору комплексу методів, який би ураховував всі чинники, що впливають на процес вибору методу управління витратами.

Література.

1. Бухгалтерський управлінський облік: підруч. / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська. – Житомир: ПП „Рута”, 2005. – 480 с.
2. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: учебн. [для студ. высш. учебн. завед.] / Вахрушина М.А. – М.: Омега-Л, 2010. – 570 с.
3. Голов С.Ф. Управленческий учет / Голов С.Ф. - Х.: Фактор, 2009. – 784 с.
4. Гущина И.Э. Управленческий учет, основы теории и практики / И.Э. Гущина, Н.М. Балакирева.-М.: КНОРУС, 2004.-192 с.
5. Управління затратами підприємства: монографія / Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, Л. Ю. Хлапъонов, Г. А. Макухін. – К.: Лібра, 2007. – 320 с.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ В УКРАЇНІ

Чернятіна В.А., провідний спеціаліст

Науковий керівник: Латинін М.А., д. держ. упр., професор

Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Сільські території України характеризуються нижчим рівнем соціально-економічного розвитку у порівнянні з містами, це ускладнює реалізацію ефективної регіональної політики, у тому числі у сфері розвитку підприємництва та якості життя населення. Тому відродження і становлення малого підприємництва є ефективним засобом реалізації соціально-економічного розвитку сільських територій в Україні, адже даний вид підприємницької діяльності потребує незначних затрат на створення і функціонування.

Питанню розвитку малого підприємництва на сільських територіях присвячено праці О. Дем'янчука, В. Збарського, Й. Маліка, В. Липчука та інших, які відзначають важливу роль малого підприємництва в розвитку сільських територій. Однак не цілком дослідженими залишаються питання, що стосуються регіональних проблем та перспектив розвитку малого підприємництва на сільських територіях в Україні.

Метою даного дослідження є визначення перспектив державного регулювання малого підприємництва на сільських територіях в Україні.